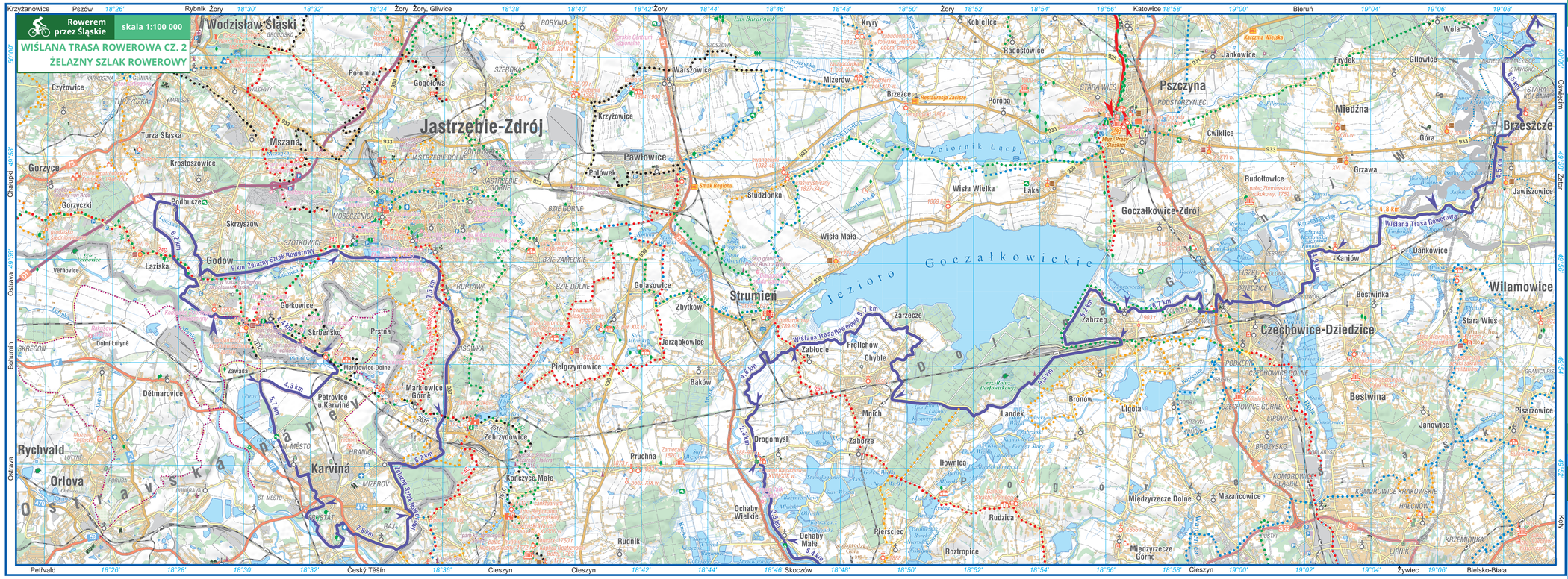

WIŚLANA TRASA ROWEROWA – 79 km

Wiślana Trasa Rowerowa zaczyna się w Beskidzie Śląskim – w Wiśle, skąd biegnie dalej wzdłuż rzeki Wisły. W województwie śląskim WTR ma 79 km długości i prowadzi od dworca PKP Wisła Uzdrowisko do wsi Dankowice, przy granicy z województwem małopolskim. Ten malowniczo poprowadzony szlak jest łatwy, ale ze względu na swoją długość zalecany raczej dla rowerzystów doświadczonych w całodniowych wycieczkach. Jeśli jednak podzieli się go na odcinki to będzie on świetną propozycją dla początkujących rowerzystów oraz dzieci. Po opuszczeniu województwa śląskiego trasa jest kontynuowana Małopolsce, co dzięki jednolitemu oznakowaniu, umożliwia sprawny ruch turystów rowerowych na odcinku ponad 200 km!

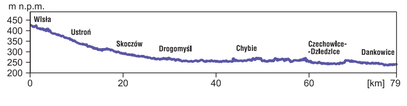

PRZEBIEG SZLAKU

Sugerowany początek: PKP Wisła Uzdrowisko

Wisła (0,0 km) → Ustroń (8,5 km) → Górki Wielkie (16 km) → Skoczów (20 km) → Ochaby Małe (25 km) → Ochaby Wielkie (27 km) → Drogomyśl (30 km) → Zabłocie (36 km) → Frelichów (39 km) → Zarzecze (41km) → Chybie (45 km) → Landek (50km) → Zabrzeg (56 km) → zapora Jeziora Goczałkowickiego (59 km) → Czechowice-Dziedzice (68 km) → Kaniów (71 km) → Dankowice (79 km)

OZNAKOWNIE

WTR jest dobrze oznakowana i trudno zboczyć z trasy. Rowerzystów prowadzą znaki typu R4, czyli pomarańczowa tabliczka z czarnym rowerem i logo szlaku, a także spotkać można znaki informujące o odległości do poszczególnych miejscowości, co znacznie ułatwia orientację w terenie. Pojawiają się również znaki informujące o skrzyżowaniach z innymi szlakami rowerowymi, kilometrażu do kolejnych miejscowości oraz nierównościach, np. większych kamieniach czy płytach betonowych.

Wiślana Trasa Rowerowa, fot. Damian Berłowski, www.roweremposlasku.pl

Wiślana Trasa Rowerowa, fot. Damian Berłowski, www.roweremposlasku.pl

NAWIERZCHNIE

- Wydzielona infrastruktura rowerowa: 24 km (30,5%)
  - utwardzona: 24 km
  - nieutwardzona: 0 km
- Droga publiczna asfaltowa: 41,4 km (53%)
- Droga szutrowa: 11,3 km (14%)
- Droga gruntowa: 1,5 km (2%)
- Inna: 0,4 km (0,5%) – płyty betonowe, bruk, kładka, przejście podziemne

Nawierzchnia szlaku nie jest jednolita. Jedzie się drogami asfaltowymi w mniejszym lub większym ruchu ulicznym, asfaltowymi drogami rowerowymi, a także drogami szutrowymi o mniejszej i większej ziarnistości. Od Wisły przez Ustroń i Skoczów do Ochab Wielkich szlak prowadzi blisko Wisły, głównie po drogach rowerowych oraz drogach z zakazem ruchu, który nie dotyczy rowerów, mieszkańców i służb miejskich. Od Drogomyśla przez Zabrzeg i Czechowice-Dziedzice aż do Dankowic trasa w większości biegnie lokalnymi drogami publicznymi z małym ruchem samochodowym. Drogi rowerowe stanowią 31% szlaku, asfaltowe drogi publiczne 53%, a drogi terenowe 16%. Ze względu na te ostatnie, szlak nie nadaje się dla rowerów szosowych. Zaleca się rower crossowy lub trekkingowy.

JAK DOJECHAĆ

Wiślana Trasa Rowerowa zaczyna się na dworcu PKP Wisła Uzdrowisko. Najlepiej dojechać tu pociągiem. Po drodze jest sporo stacji kolejowych, gdzie można zakończyć wycieczkę. Dworce znajdują się w Ustroniu, Skoczowie, Drogomyślu, Chybiu, Zabrzegu czy Czechowicach-Dziedzicach. Na wszystkich zatrzymują się pociągi Kolei Śląskich. Zakończyć można w Czechowicach - Dziedzicach lub Oświęcimiu, które również mają dobre połączenia kolejowe chociażby z Katowicami. Śląski odcinek WTR kończy swój bieg we wsi Dankowice.

CO ZOBACZYĆ

Wiślana Trasa Rowerowa w woj. śląskim nie prowadzi bezpośrednio obok atrakcji turystycznych. Żeby połączyć jazdę na rowerze ze zwiedzaniem, warto zjechać ze szlaku zwłaszcza do Wisły i Ustronia. I tak w Wiśle, możemy zacząć od **Jeziora Czerniańskiego** (mimo, iż obecnie szlak zaczyna się w Centrum Wisły) – malowniczego miejsca w sercu Beskidów. Tu łączy się Biała i Czarna Wiselka tworząc rzekę Wisłę. W samej Wiśle na uwagę zasługuje **skocznia narciarska im. Adama Małysza**, na którą można wjechać i podziwiać widoki okolicznych wzgórz. W centrum Wisły natomiast warto odwiedzić **Galerię Sportowe Trofea Adama Małysza** i **Muzeum Beskidzkie**. W Ustroniu, trasa rowerowa wiedzie obok Wielkiej Czantorii, bulwarami Wisły. Można zwiedzić park miejski i **Muzeum Ustrońskie** (obiekt Szlaku Zabytków Techniki) oraz **Leśny Park Niespodzianek** (miejsce szczególne polecane dla rodzin z dziećmi). Dalej trasa wiedzie przez Skoczów, w którym warto zobaczyć **Muzeum św. Jana Sarkandra** oraz wzgórze **Kaplicówka**, z którego rozciąga się przepiękna panorama na Beskidy. Ze Skoczowa przez Ochaby (Dream Park i stadnina koni), Drogomyśl (kościół pw. MB Częstochowskiej, jeden z naciekawszych przykładów nowoczesnej architektury sakralnej w Polsce) i Zabłocie jedziemy w kierunku **Jeziora Goczałkowickiego**. Dalej wzdłuż jeziora WTR prowadzi przez Chybie (Rezerwat „Rotuz", Sanktuarium Matki Bożej Gołyskiej), następnie przez Zamarchy, Zabrzeg, Czechowice-Dziedzice (pałac Kotulińskich oraz kościół Jezusa Chrystusa Odkupiciela) i Kaniów do granicy z Małopolską.

ŻELAZNY SZLAK ROWEROWY – 54 km (PĘTLA)

Żelazny Szlak Rowerowy (cz. Železná cyklotrasa) poprowadzony jest po pograniczu polsko-czeskim, a dokładnie przez tereny 5 gmin: Godów, Jastrzębie-Zdrój i Zebrzydowice, a także czeską Karwinę i Piotrowice koło Karwiny. Pętla główna ma 54 km długości (a dodając dojazd z dworca kolejowego w Zebrzydowicach 60 km), ale w terenie istnieje również trasa alternatywna, która ma 36 km i daje rowerzystom możliwość wyboru różnych wariantów trasy. Szlak jest łatwy i powinni poradzić sobie z nim nawet mało doświadczeni rowerzyści oraz dzieci. Najbardziej wymagające odcinki znajdują się tuż przy granicy w Karwinie i Piotrowicach koło Karwiny. Ze względu na rodzaj nawierzchni na szlaku poradzą sobie wszystkie typy rowerów. Żelazny Szlak Rowerowy jest przejezdny dla rowerów szosowych oraz przyczepek. Polski odcinek szlaku ma 32,5 km, a czeski 21,5 km.

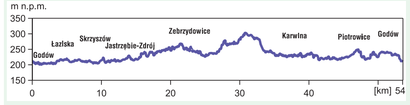

PRZEBIEG SZLAKU

Sugerowany początek: Godów, Urząd Gminy

Godów (0,0 km) → Łaziska (4 km) → Podbucze (6 km) → Skrzyszów (8 km) → Godów (9,5 km) → Jastrzębie-Zdrój (13 km) → Zebrzydowice (23 km) → Karwina (rynek: 38 km) → Piotrowice (centrum: 48 km) → Skrbeńsko (49 km) → Gołkowice (51 km) → Godów (54 km)

OZNAKOWANIE

Żelazny Szlak Rowerowy ze względu na przebieg przez dwa kraje ma dwa różne oznakowania.

Polski odcinek to znaki typu R4, czyli pomarańczowa tabliczka z czarnym rowerem i logo szlaku. Oznakowanie jest dobre, więc ciężko się zgubić. Poza tabliczkami z kierunkiem jazdy spotkać można tablice informacyjne z mapą szlaku i historią kolei na tych obszarach, a także znaki z kilometrażem do kolejnych miejscowości, informacją o skrzyżowaniach z innymi szlakami rowerowymi oraz odległościach do pobliskich atrakcji turystycznych.

W Czechach pomarańczowe tabliczki zmieniają się w żółte, ale na szczęście logo szlaku pozostaje. U naszych południowych sąsiadów oznakowanie jest rzadsze, mniej intuicyjne i bardziej skomplikowane (jeden czeski znak kierunkowy zastępuje kilka tabliczek w Polsce, dlatego trzeba bardziej skoncentrować się na znakach). Na czeskim odcinku Żelaznego Szlaku Rowerowego jest dużo informacji o skrzyżowaniach z innymi szlakami, ale niestety brakuje tablic informacyjnych z mapą szlaku, która ułatwiłaby czytelność kierunku jazdy na rozwidleniach.

NAWIERZCHNIE

- Wydzielona infrastruktura rowerowa: 27,2 km (51%)
  - utwardzona: 27,2 km
  - nieutwardzona: 0 km
- Droga publiczna asfaltowa: 25,8 km (48%)
- Droga szutrowa: 0,2 km (0,5%)
- Droga gruntowa: 0 km
- Inna: 0,2 km (0,5%) – bruk

Po polskiej stronie Żelazny Szlak Rowerowy wykorzystuje stare i nieużywane linie kolejowe, którym zresztą szlak zawdzięcza swoją nazwę. Od Godowa przez Jastrzębie-Zdrój do Zebrzydowic jedzie się fantastyczną drogą rowerową z mineralno-żywiczną nawierzchnią. Odcinek ma 15 km i utworzony został na nasypie dawnej linii kolejowej. Jest wyłączony z ruchu samochodowego, a co kilkaset metrów znajdują się miejsca odpoczynkowe z ławką, stolikiem i stojakiem rowerowym, a także cztery duże miejsca odpoczynkowe (tzw. MOR-y) oraz dwa z automatycznym defibrylatorem zewnętrznym i samoobsługową stacją naprawy rowerów. Kolejny odcinek wyłączony z ruchu samochodowego i utworzony na nasypie dawnej linii kolejowej jest w Łaziskach. Ma on niemal 1,5 km długości i jedno miejsce odpoczynku rowerzystów. Jeśli do tego dołożymy pozostałe odcinki, tj. drogę rowerową w Godowie, a w Zebrzydowicach drogę z pasem rowerowym i drogę z zakazem ruchu dla samochodów, to poza ruchem samochodowym jest 63% polskiej części trasy. Pozostała część szlaku po polskiej stronie (ok. 15 km) to asfaltowe drogi publiczne (36%) z małym ruchem samochodowym oraz krótki, bo 250-metrowy odcinek szutrowy w Godowie. Cały polski odcinek Żelaznego Szlaku Rowerowego jest w łatwy, więc poradzą sobie z nim nawet mniej zaawansowani rowerzyści. Jest też przejezdny dla rowerów szosowych oraz przyczepek.

Czeska strona Żelaznego Szlaku Rowerowego różni sie od polskiej. Tutaj dominują asfaltowe drogi publiczne, które łącznie stanowią 67% czeskiej części szlaku. Pozostała część to drogi wyłączone z ruchu samochodowego. W Karwinie drogi rowerowe są bardzo różne. Mają nawierzchnie asfaltową lub z kostki brukowej. Najlepsza droga rowerowa znajduje się na wałach Olzy w Karwinie, a najsłabsze są często popękane asfaltowe alejki w Parku Zdrojowym. W Piotrowicach koło Karwiny natomiast występują drogi z zakazem ruchu dla samochodów, po których jazda jest dużą przyjemnością.

JAK DOJECHAĆ

Szlak ułożony jest w formie pętli, więc można dojechać autem do punktu startu i zaparkować przy Urzędzie Gminy w Godowie lub na parkingach w Jastrzębiu-Zdroju na ul. Rozwojowej lub Towarowej. Najbliższe dworce kolejowe znajdują się w Zebrzydowicach i Czyżowicach. Zatrzymują się tam pociągi Kolei Śląskich linii S61 (Katowice – Cieszyn). Można także skorzystać z dworca w Czyżowicach, który oddalony jest od szlaku o ok. 6 km. Dojeżdżają tam pociągi linii S71 z Katowic przez Rybnik do Chałupek.

CO ZOBACZYĆ

Na obszarze Jastrzębia-Zdroju ciekawym miejscem jest **dolina rzeki Szotkówki**, gdzie mają swoje siedliska bobry i wydry europejskie oraz **Las Biadoszek**, w którym rośnie buk „Jakub" - najstarsze drzewo w Jastrzębiu-Zdroju. Jedną z najciekawszych atrakcji Jastrzębia-Zdroju jest **Park Zdrojowy**, założony na początku lat 60. XIX wieku, w którym mieszczą się Dom Zdrojowy, Galeria Historii Miasta oraz inhalatorium solankowe. W 2023 r. otwarte została w Jastrzębiu-Zdroju nowoczesna multimedialna wystawa **Carbonarium**, poświęcona historii węgla i tradycjom górniczym miasta.

W Zebrzydowicach znajduje się zabytkowy pałac, w którym obecnie mieszczą się różne gminne instytucje, ale parkowa lokalizacja pałacu nad **stawem Młyńszczok**, zachęca do odpoczynku. Jest tu amfiteatr, molo widokowe oraz ośrodek sportów wodnych. Ciekawymi obiektami terenu Gminy Zebrzydowice są także: kościół Podwyższenia Krzyża Świętego w Kaczycach (obiekt Szlaku Architektury Drewnianej), zamek i kościół pw. Narodzenia Najświętszej Maryi Panny w Kończycach Małych oraz kościół pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Zebrzydowicach.

Najciekawszym turystycznie miastem po czeskiej stronie granicy, przez które przebiega Żelazny Szlak Rowerowy jest Karwina. Warto tutaj dłużej się zatrzymać na Rynku Masaryka i zwiedzić Zamek Frysztat, a także pospacerować po Parku Zdrojowym i Parku Bożeny Nemcovej, w którym znajduje się m.in. przystań i mini zoo.

W 2021 r. Żelazny Szlak Rowerowy został wyróżniony w konkursie Najlepsza Przestrzeń Publiczna Województwa Śląskiego, a w 2023 r. zdobył tytuł Cud Polski 2023 przyznany przez National Geographic w kategorii województwa śląskiego. W 2023 r. na gali w Rzymie festiwal rowerowy skupiony wokół Żelaznego Szlaku Rowerowego otrzymał nagrodę w konkursie organizowanym przez międzynarodowe stowarzyszenie Greenways, przyznawaną szlakom i wydarzeniom promującym trasy rowerowe.

Żelazny Szlak Rowerowy, fot. Szymon Nitka, www.znajkraj.pl

VELO SOŁA – SZLAK ROWEROWY NR 611 – 40 km

Rowerowy szlak Velo Soły jest poprowadzony wzdłuż rzeki Soły w kierunku Jeziora Żywieckiego, przez obszary beskidzkich gmin: Rajcza, Milówka, Węgierska Górka, Radziechowy-Wieprz i Żywiec. Co zaskakujące, w tym górskim obszarze szlak w całości prowadzi po płaskim terenie, zapewniając wspaniałe widoki na beskidzkie szczyty, oglądane znad brzegu Soły. Szlak jest łatwy i dostępny nawet dla rodzin z dziećmi. Chociaż szlak ma charakter liniowy jego wielkim atutem jest bliskość kilku stacji kolejowych w bezpośrednim sąsiedztwie, dzięki czemu nie trzeba angażować własnego auta, aby wybrać się na wycieczkę, a ponadto można rozpocząć ją i zakończyć na stacji kolejowej w dowolnym miejscu na przebiegu trasy.

Początek szlaku znajduje się w Parku w Rajczy, leżącym tuż obok stacji kolejowej Rajcza Centrum. Stąd trasa wiedzie wzdłuż Soły, kolejno przez Milówkę, Węgierską Górkę, Radziechowy-Wieprz i Żywiec. Z centrum Żywca jest do pokonania ok. 4 km do Jeziora Żywieckiego, a ostatni 6-kilometrowy odcinek szlaku Velo Soła prowadzi wzdłuż brzegu Jeziora Żywieckiego. Z końca szlaku tą samą drogą wracamy do stacji kolejowej w Żywcu (ok. 11 km), aby pociągiem wrócić do domu.

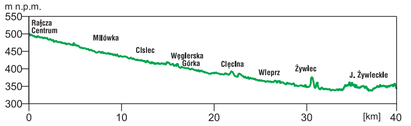

PRZEBIEG SZLAKU

Początek: Stacja kolejowa Rajcza Centrum. **Koniec:** Żywiec, Jezioro Żywieckie

Rajcza Centrum (0,0 km) → Milówka (8 km) → Cisiec (13 km) → Węgierska Górka (16 km) → Cięcina (21 km), Wieprz (25 km) → Żywiec (30 km) → J. Żywieckie (34 km) → koniec znakowanego szlaku (40 km)

OZNAKOWANIE

Szlak rowerowy Velo Soła jest znakomicie oznakowany w obu kierunkach jazdy pomarańczowymi znakami R4. Na licach znaków widnieje nr trasy (611) oraz nazwa Velo Soła. Oznakowanie informuje również o odległości do pobliskich atrakcji turystycznych i szlaki krzyżowych.

NAWIERZCHNIE

Szlak rowerowy Velo Soła w całości prowadzi po drogach utwardzonych, chociaż nawierzchnie te są różne: od wyasfaltowanych dróg lokalnych ze znikomym ruchem samochodowym, poprzez wybrukowane trasy rowerowe, często wyłączone z ruchu samochodowego, po szutrowe fragmenty, najczęściej na granicy poszczególnych gmin. Na trasie szlaku Velo Soła jest niestety kilka miejsc, na których ruch samochodowy jest większy i trzeba zachować większą ostrożność, jednak są to bardzo krótkie fragmenty szlaku, które, dzięki dobremu oznakowaniu, można pokonać bezpiecznie.

CO ZOBACZYĆ

Już początek trasy w **Parku w Rajczy** jest bardzo atrakcyjnym miejscem. Miejsce startowe jest rowerowym węzłem komunikacyjnym: krzyżują się tu różne szlaki rowerowe, a w pobliżu znajduje się turystyczna altana odpoczynkowa ze stacją naprawy rowerów. Park jest rozległy, znajduje się w nim m.in. ogólnodostępne inhalatorium solankowe, a w jego pobliżu XIX-wieczny **pałac Lubomirskich**. W Milówce szlak prowadzi obok parku miejskiego i Amfiteatru nad Sołą oraz kieruje do Muzeum Stara Chałupa. W Węgierskiej Górce z trasy rowerowej można odbić do kilku **polskich schronów bojowych**, aby zobaczyć umocnienia wojenne z okresu kampanii wrześniowej 1939 r. Przepiękne widoki na Beskid Śląski zobaczymy przejeżdżając przez gminę Radziechowy-Wieprz, można tu również zwiedzić lokalny **browar Pinta**. W Żywcu trasa nie prowadzi przez centrum miasta, ale aby dojechać do **żywieckiego rynku** i **Pałacu Habsburgów** otoczonego zabytkowym parkiem, wystarczy odbić kilkaset metrów od przebiegu szlaku.

Velo Soła, fot. Jakub Krawczyk Lighthouse Media

Ministerstwo Sportu i Turystyki
Dofinansowano ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej. Dysponentem jest Minister Sportu i Turystyki

Portal Informacji Turystycznej Województwa Śląskiego
www.slaskie.travel
www.rowery.slaskie.travel

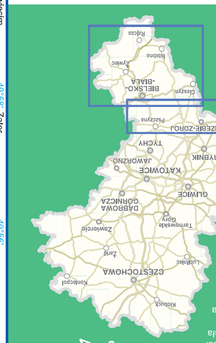

SZLAKI ROWEROWE WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Śląskie.

Rowerem przez Śląskie
skala 1:100 000

Po drodze warto zrobić przystanek w zabytkowym żywieckim browarze, w którym można zwiedzić ciekawe **Muzeum Browaru Żywiec** albo zjeść pyszny obiad. Do wszystkich tych miejsc kieruje oznakowanie szlaku Velo Soła. Ostatni odcinek trasy prowadzący wzdłuż brzegu **Jeziora Żywieckiego** dostarcza niezwykłych widoków na beskidzkie szczyty odbijające się w tafli jeziora, dla których warto pokonać ten odcinek w dwie strony, ponieważ z końca znakowanej trasy Velo Soła trzeba wrócić do Żywca, jeśli planujecie wrócić do domu pociągiem.

JAK DOJECHAĆ

Do miejsca początkowego trasy Velo Soła warto dojechać koleją: miejsce startowe znajduje się w parku, tuż obok stacji kolejowej Rajcza Centrum. Na całym przebiegu szlaku rowerowego Velo Soła znajduje się również kilka innych stacji, które mogą stanowić alternatywny początek, lub koniec wycieczki rowerowej: m. in. Rajcza, Milówka, Cisiec, Węgierska Górka, Cięcina Dolna, Radziechowy-Wieprz i Żywiec. W przypadku wybrania opcji dojazdu na wycieczkę własnym samochodem, również można wykorzystać transport kolejowy, by po zakończeniu wycieczki wrócić pociągiem do stacji, przy której pozostawiliśmy samochód. Oznakowanie szlaku informuje o odległości i kierunku dojazdu do stacji.